

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Masarykova základní škola Velký Osek, okres Kolín

Vrchlického 236, 281 51 Velký Osek

Identifikátor školy: 600 045 480

Termín konání orientační inspekce: 12. - 15. březen 2001

Čj.	034 37/01-2161
Signatura	oc1cu119

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Masarykova základní škola ve Velkém Oseku (tento čestný název byl škole navrácen rozhodnutím MŠMT ČR v roce 1990) je úplnou osmnáctitřídní školou, kterou v době konání inspekce navštěvoval 351 žák. Průměrný počet žáků ve třídě je 19,5. Ve škole pracuje v letošním školním roce celkem 26 pedagogických pracovníků. Zřizovatelem je obec Velký Osek. K 1. lednu 1993 získala škola právní subjektivitu. Je příspěvkovou organizací. Součástí školy jsou školní družina, školní klub a školní jídelna. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Úroveň vzdělávání byla zjišťována především formou kontrolních hospitací v předmětech český jazyk, anglický a německý jazyk, dějepis, občanská výchova, vlastivěda, matematika, fyzika, chemie, pracovní činnosti a volitelný předmět počítače.

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace a členění učiva do jednotlivých ročníků jsou v souladu s učebním plánem a osnovami zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Porušení osnov nebylo v letošním školním roce zaznamenáno. Kontrolou třídních knih z ložského školního roku bylo zjištěno porušení učebních osnov ve třídách 4. a 5. ročníku tím, že nad rámec učebních osnov výše uvedeného vzdělávacího programu bylo ve třídách IV. A a IV. B ve 21. týdnu probíráno učivo *slovesné způsoby*, ve třídě V. A ve 26. a 27. týdnu učivo *číslovky - druhy a skloňování* a ve třídě V. B ve 40. týdnu učivo *skloňování číslovek*. Všechna tato témata jsou doplňky ke zvolenému vzdělávacímu programu přesunuta do 6. ročníku. V aktuálních časově-tematických plánech ani v zápisech v třídních knihách pro letošní školní rok se již toto učivo neobjevuje. Kontinuita výuky mezi prvním a druhým stupněm i mezi jednotlivými ročníky je zajištěna (časově-tematické plány, metodické orgány). Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Přípravu výuky pojalí všichni učitelé zodpovědně. Plánování a aktuální příprava byly hodnoceny jako velmi dobré.

Českému jazyku na prvním stupni vyučuje deset učitelek. Osm z nich splňuje požadavek odborné i pedagogické způsobilosti, dvě nikoli, což odporuje vyhlášce č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Na druhém stupni vyučují předmětu tři učitelky - všechny s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro výuku českého jazyka.

Učitelky měly k dispozici didaktickou techniku (dvakrát byl použit magnetofon, jednou zpětný projektor), učebnice, pracovní sešity, dostatek informativní literatury a jiných, převážně vlastních pomůcek. Mohou žákům kopírovat pomocné materiály a také využívat počítače v pracovních pro výpočetní techniku.

Výukové prostory odpovídaly základním psychohygienickým zásadám. Třídy jsou prostorné, dostatečně osvětlené. Jejich výzdoba byla podnětná, zejména na prvním stupni, kde kromě výtvarných prací žáků bylo využito také různých nástěnných tabulí pro doplnění výuky českého jazyka. V hodinách sledovaných na prvním stupni zařazovaly učitelky často relaxační a pohybové prvky, případně k tomuto účelu využívaly častého střídání různorodých činností. Dbaly také na správné držení těla a sezení při psaní.

Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny byly jasné a srozumitelné s výjimkou některých hodin, v nichž nebyla zcela jednoznačně stanovena pravidla pro práci žáků ve skupině. Používané vyučovací metody byly ve většině sledovaných hodin, zejména na prvním stupni, rozmanité. Učitelky účinně využívaly připravené pomůcky - především kopírované pracovní listy a různé doplňovačky. Ve většině hodin přihlížely k individuálním potřebám žáků, zejména pak žáků s poruchami učení. Prostor pro samostatné aktivní učení byl, především v hodinách vynikajících a velmi dobrých, dostatečně rozsáhlý. Další zdroje informací byly využívány nejvíce v hodinách literární výchovy - hlavně encyklopedie a doplňující literatura. Ve většině hodin se také vhodně pracovalo s ukázkami z krásné literatury, jako jsou povídky, poezie apod. Organizace výuky umožňovala všem žákům, včetně slabších, úspěšně se zapojit do práce, zejména na prvním stupni. V některých hodinách, především na druhém stupni, byl kladen přílišný důraz na rychlost zpracování úkolů, což znevýhodňovalo pomalejší žáky. Ti byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, zejména v hodinách gramatiky. V průměrných hodinách na druhém stupni převládal frontální styl práce s převahou verbálního projevu učitele. Rezervy byly zaznamenány v efektivitě zpětných vazeb a zejména v práci s chybou, která se ve sledovaných hodinách objevovala velmi málo. V některých hodinách zcela chybělo vyhodnocení samostatné práce žáků; jindy byly samostatné práce vyhodnoceny zcela neefektivně, tj. bez bližšího vysvětlení. V hodinách literární výchovy byly úspěšně využívány mezipředmětové vztahy, zvláště s výtvarnou výchovou, dějepisem apod. Celkově byly organizace, metody a formy práce hodnoceny jako velmi dobré.

Ve všech třídách se objevovala převážně vstupní motivace, motivace průběžná byla častější na prvním stupni. Některé učitelky využívaly k motivaci různé loutky a figurky, s nimiž žáci komunikovali. Převládalo povzbuzování žáků, nejčastěji kladným hodnocením. Slovní hodnocení dominovalo, naopak málo se objevovala klasifikace známkou a tradiční zkoušení. Pouze v jedné hodině byla zaznamenána klasifikace známkou. Hodnocení prováděli učitelé. Jen v některých hodinách měli žáci možnost podílet se na něm, případně se hodnotit navzájem. Toto ovšem platilo jen o některých ze sledovaných hodin. Učitelky na prvním stupni využívaly k motivaci i osobních zkušeností žáků, aktuálních témat a situací. Oblast motivace a hodnocení vykazovala nadprůměrnou úroveň.

Vztah mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem byl založen na důvěře a na respektování dohodnutých pravidel. Také osobnost žáka byla respektována. Žádné rušivé projevy žáků nebyly zaznamenány. Verbální i nonverbální komunikace učitelů i žáků většinou měla dobrou úroveň, rovněž tak komunikativní dovednosti. Žáci ve většině hodin projevovali pozitivní vztah k výuce. Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách měly velmi dobrou úroveň.

Komplexně posuzovaná kvalita sledované výuky českého jazyka byla hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje dvěma cizím jazykům - anglickému (celkem 27 hodin) a německému (21 hodina). V každém ročníku se vyučují oba cizí jazyky - žáci tak mají možnost svobodného výběru. Ve 4., 6. a 8. ročníku převládá zájem o anglický jazyk (vyučuje se ve dvou skupinách, německý jen v jedné), ve zbývajících ročnících je poměr skupin vyrovnaný, přestože i tam se zájem žáků přiklání k anglickému jazyku (např. v 5. ročníku 23 ku 9 ve prospěch anglického jazyka). Pouze v 9. ročníku převládá německý jazyk, vyučovaný ve dvou skupinách oproti jedné skupině anglického jazyka. Časová dotace, tj. tři hodiny v týdenním učebním plánu, byla v souladu se zvoleným vzdělávacím programem, rovněž členění učiva ve sledovaných hodinách odpovídalo osnovám. Jako nadstandard se v rámci volitelných předmětů vyučuje konverzace

v anglickém jazyku (v 8. ročníku). Kontinuita výuky je zajištěna především předmětovou komisí cizích jazyků a časově-tematickými plány. Výhodou je i sjednocený systém používaných učebnic. Každoročně se organizuje školní kolo olympiády v obou cizích jazycích. Úspěchem skončilo letošní okresní kolo olympiády v anglickém jazyku, kdy žák školy získal 4. místo. Testy Scio, nedávno zadané, nebyly v době inspekce ještě vyhodnoceny. Kladem je i skutečnost, že vyučující jsou podrobně informováni o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení, práce s nimi však nebyla vždy zřetelná. Příprava na výuku ve všech sledovaných hodinách byla promyšlená a zodpovědná. Cíl hodiny, v úvodu někdy méně zvýrazněný, byl většinou splněn. Plánování a příprava na vyučování měly velmi dobrou úroveň.

Cizím jazykům vyučují čtyři učitelky - buď pouze pedagogicky způsobilé (většinou), nebo bez odborné a pedagogické způsobilosti. Učitelka anglického jazyka by v tomto roce měla dokončit studium na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity Plzeň, obor anglický jazyk.

Dobré jsou materiální podmínky výuky - jedna odborná pracovna, v níž je umístěn např. magnetofon, videorekordér, mapy či nástěnky přibližující život v anglicky a německy mluvících zemích, poskytuje dobré podmínky k výuce, rovněž tak nově vybudované podkrovní místnosti. Pouze výuka jedné hodiny anglického jazyka proběhla v nepříliš podnětném prostředí cvičné kuchyně. Navíc použití zpětného projektoru se minulo účinkem vzhledem ke světlu v učebně. Počítačová pracovna je využívána jen při výuce anglického jazyka, dostatečné je množství výukových programů. Ve sledovaných hodinách se v ní však nepracovalo. Audiovizuální pomůcky byly využívány - např. v pěti hodinách byl použit magnetofon, běžně se pracovalo i s dalšími didaktickými pomůckami - učebnicemi a cvičnými texty, tabulí, kartičkami, v jednom případě s vlastními testy aj. Pouze ve dvou hodinách byly k dispozici slovníky (v jedné hodině jen několik soukromých slovníků žáků, přestože škola vlastní např. 30 ks pro výuku anglického jazyka), práce s cizojazyčnými časopisy (žáci si z vlastních prostředků kupují časopisy v anglickém jazyku) nebyla zaznamenána. Především práce se slovníky, nezbytná např. při samostatném vyhledávání informací, chyběla.

Výuka anglického jazyka ve 4. a 6. ročníku probíhá ve třech po sobě jdoucích dnech, což neopovídá zcela psychohygienickým požadavkům. Teplota v učebnách odpovídala normě, učebny byly větrané, hezky vyzdobené, zvláště již zmíněné nové podkrovní místnosti. Relaxační činnosti byly rovněž zařazovány.

Podmínky výuky byly celkově průměrné.

Všech sedm zhlédnutých hodin bylo připravených. Vyučování však, až na malé výjimky, bylo zaměřeno zejména na poslech, především však postrádalo vnitřní diferenciaci. Výrazné rozdíly v úrovni vědomostí žáků tak neumožňovaly individuálně pracovat jak se žáky talentovanými, tak prospěchově slabými, což bylo markantní např. v hodině německého jazyka v 9. ročníku. Jinak se hodiny vyznačovaly pestrá strukturou. Ve čtyřech hodinách pracovaly skupiny či dvojice (heterogenně složené), plnící stejné úkoly. Práce ve skupině tak byla závislá na jednom či dvou žácích, zatímco část skupiny jen přihlížela. Test, zadaný v hodině anglického jazyka v 6. ročníku, byl psán bez předcházející přípravy, tzv. „naostro“. Organizace, formy a metody výuky byly průměrné.

Učitelky motivovaly v průběhu hodiny především pozitivním hodnocením (pouze slovním, klasifikace se neobjevila ani jednou). Úvodní motivace (cíl a úkoly hodiny) nechyběla, naopak postrádáno bylo závěrečné zhodnocení práce včetně sebehodnocení práce žáky, event. splnění cíle hodiny. Důvod byl evidentní - časové potíže na konci hodiny. Pozitivem byla snaha učitelk anglického jazyka motivovat projevem v angličtině, ve dvou hodinách motivovaly různými soutěžemi, v jedné křížovkou. Kontrola v několika žakovských knížkách i v sešitech ukázala dostatek známek. Motivace a hodnocení byly průměrné.

Interakce a komunikace měly lepší úroveň v nižších ročnících díky snaze a větší komunikativnosti žáků. Ve vyšších ročnících převažovalo spíše slovo vyučujících než aktivní práce žáků. Váží především plynulejší samostatný projev žáků, v hodinách nezazněl žádný referát, delší dialogy mezi žáky samotnými či učitelkami a žáky rovněž chyběl. Nejlépe po komunikativní stránce vyzněla hodina anglického jazyka v 5. ročníku, naopak nejhůře německý jazyk v 9. ročníku, kde konverzace mezi účastníky vzdělávání byla slabá. Interakce a komunikace měly proto jen průměrnou úroveň.

Výuka cizích jazyků ve sledovaných hodinách měla průměrnou úroveň.

Dějepis, občanská výchova, vlastivěda

Časová dotace i členění učiva jmenovaných společenskovedních předmětů do jednotlivých ročníků odpovídaly realizovanému učebnímu plánu. Porušení osnov bylo zjištěno v dějepisu - *nejnovějším českým dějinám* v 9. ročníku školního roku 1999/2000 nebyl věnován dostatečný počet hodin. V časově-tematických plánech pro letošní školní rok nebyly zaznamenány nedostatky. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Dějepis vyučují dvě učitelky - obě odborně i pedagogicky způsobilé, občanské výchově tři (dvě splňují pouze požadavek pedagogické způsobilosti; třetí je bez odborné i pedagogické způsobilosti pro tento typ školy, neboť její vzdělání odpovídá výuce na středních školách). Ze čtyř učitelek vlastivědy jen jedna nevyhovuje požadavku odborné a pedagogické způsobilosti; po dokončení vysokoškolského studia však tento nedostatek pomine.

Odborná pracovna dějepisu (spojená se školní knihovnou) byla vybavena především nástěnnými obrazy, specializovaná učebna pro výuku občanské výchovy chybí. Vlastivědě se vyučovalo v kmenových učebnách, dobře vybavených a esteticky působících. Především ve vlastivědě se pracovalo s dostatečným množstvím didaktických pomůcek - ve všech hodinách byly použity nástěnné mapy, rovněž atlasy či malé mapy, v jedné hodině žáci aktivně a se znalostí pracovali i se slepou mapou, k dispozici byla i odborná literatura (např. několik lexikonů zemí pro práci ve skupinách, Kosmova kronika aj.), dostatek kartiček, vlastních textů apod. V jedné hodině byl funkčně využit magnetofon, v druhé zpětný projektor. V hodině dějepisu v 8. ročníku zaujaly promyšleně připravené kontrolní písemné úkoly různé obtížnosti, individuálně zadávané žákům dle jejich úrovně a respektující míru jejich vědomostí. V hodinách občanské výchovy nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno použití učebních pomůcek a didaktické techniky.

Výukové prostory odpovídaly základním psychohygienickým zásadám, v učebnách bylo větráno, relaxační chvílky byly, především na prvním stupni, běžně zařazovány.

Podmínky výuky byly velmi dobré.

Obě hodiny dějepisu se v organizaci výuky a použitých formách a metodách výrazně lišily. Zatímco v hodině 8. ročníku převládalo problémové vyučování a samostatná práce žáků s výše zmíněnými individuálně zadanými testy, hodina v 6. ročníku byla vedena klasickým způsobem - tj. převážně výkladem. Zapojení žáků do výuky bylo malé. Obě hodiny měly shodný závěr - žádný podíl žáků na zápisu do sešitů a nedostatečný prostor pro závěrečné opakování a zhodnocení hodiny. Struktura jednotlivých sledovaných hodin občanské výchovy odpovídala věku žáků a cílům, kterých chtěly učitelky dosáhnout. V hodinách se objevovaly činnostní prvky i samostatná práce. Při řešení samostatných úkolů byla věnována individuální pozornost jednotlivým žákům. Rovněž hodiny vlastivědy se vyznačovaly mnoha klady - např. problémovým vyučováním, samostatným vyhledáváním informací a aktivní prací žáků. Pouze v jedné hodině příliš dominoval výklad učitelky. Organizace, metody a formy práce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Ve vyučování většinou převládala vstupní motivace, v úvodu byly využívány také různé křížovky a doplňovačky. V některých hodinách (občanská výchova a dějepis) byli žáci motivováni vhodnou aktualizací učiva. Klasifikace nebyla zaznamenána, verbální hodnocení předvedeného výkonu bylo časté, výstižné, odpovídalo skutečnosti. V několika hodinách chybělo, vzhledem k časové tísní, závěrečné shrnutí a zhodnocení práce. Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

Vztahy mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem byly přátelské. Jen v některých hodinách měli žáci dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a pro rozvoj komunikativních dovedností, v jiných jej buď neměli, nebo jej nevyužili k delším a souvislejším odpovědím. Učitelky se spokojily s krátkými či jednoslabičnými odpověďmi. Hodina dějepisu v 8. ročníku se vyznačovala mj. kultivovaným projevem vyučující a snahou o spisovnou mluvu žáků. Její projev zaujal o to více, že byla handicapována nedávným zraněním. Interakce a komunikace ve zhlédnutých hodinách byly průměrné.

Celkově byla výuka společenskovědních předmětů (dějepis, občanská výchova a vlastivěda) hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Hodinová dotace předmětu odpovídala ve všech ročnících realizovanému učebnímu plánu (v 1., 6. a 7. ročníku jsou to čtyři hodiny v týdnu, ve 2., 3., 4., 5., 8. a 9. ročníku pět hodin). Učitelé zpracovali časově-tematické plány pro jednotlivé ročníky, kontinuita výuky byla na prvním stupni zajištěna většinou postupem učitele se „svou“ třídou do dalšího ročníku. Obsah časově-tematických plánů většinou respektuje učební osnovy (právě tak zápisy v loňských i letošních třídních knihách svědčí o jejich plnění). Přesto však ve dvou případech měly roční plány pro ročníky prvního stupně přílišnou vazbu na používané učebnice, které v několika okruzích obsahově učební osnovám neodpovídají. Došlo tak k přeplnění učebních osnov výukou látky, která je zařazena do vyšších ročníků (ve 2. ročníku to bylo učivo *kružnice, kruh*, v 5. ročníku *konstrukce trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha dvou kružnic, porovnávání úhlů*). Kontrolou třídních knih ze školního roku 1999/2000 bylo zjištěno ve 4. ročníku probrání látky *trojúhelníková nerovnost* (ve 22. vyučovacím týdnu). Matematické učivo druhého stupně (v 7. - 9. ročníku) je dílčím způsobem rozšiřováno a prakticky využíváno ve výuce dvou volitelných předmětů: informatiky a technického kreslení. Konkrétní příprava jednotlivých hodin byla pečlivá, většinou přiměřená svým obsahem, ve třídách prvního stupně byly vesměs vzorně připravené tabule, namnožené pracovní listy apod. Také v návaznosti a v metodické stavbě hodin byly viditelné promyšlené vazby. Rezervy byly ve využívání didaktické techniky, v práci s talenty, pouze v jednom případě byla pro žáky s vývojovou poruchou učení připravena kompenzační opatření. Přes dílčí nedostatky měly plánování a příprava výuky velmi dobrou úroveň.

S jedinou výjimkou byla výuka matematiky na prvním stupni zabezpečena učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí. V jedné třídě 3. ročníku vyučuje učitelka bez požadované způsobilosti; kvalita výuky však nebyla touto skutečností negativně ovlivněna. Na druhém stupni vyučují předmětu tři učitelé - všichni s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. Většina tříd prvního stupně byla dobře vybavená, na druhém stupni chybí především odborná pracovní matematika. Prostředí k výuce matematiky tak není příliš podnětné - např. jen ve dvou učebnách byly na magnetických tabulích umístěny alespoň nástěnné materiály k aktuálnímu učivu. Škola je vybavena počítačovou technikou, zvláště pak dobrými výukovými programy, které byly ve výuce využívány. Ve všech učebnách

byl k dispozici zpětný projektor. Žáci používají schválené učebnice (v 6. a 7. ročníku mají už k dispozici učebnice z nově vydávaných řad), matematické tabulky, pracovní sešity, sbírky úloh. Učitelé příležitostně využívají i další učebnice. Často se pracovalo s nakopírovanými pracovními listy, texty apod.

V rozvrhu hodin je předmět matematika zařazen převážně na optimální vyučovací dobu - tedy na 1. až 3. vyučovací hodinu. Ve všech zhlédnutých hodinách byly zpravidla dodržovány psychohygienické zásady, jako např. relaxační chvilky, členění výuky, její tempo. Rovněž teplota ve třídách odpovídala psychohygienickým požadavkům, větrání tříd bylo běžné. Psychohygienické podmínky tak byly v hospitovaných hodinách dodržovány.

Podmínky výuky byly velmi dobré.

Většina sledovaných hodin ve třídách prvního stupně měla činnostní charakter, organizace umožňovala vysoký podíl samostatné práce žáků, zejména pak v procvičovacích etapách. Ve vynikajících a velmi dobrých hodinách (tedy v polovině zhlédnutých hodin) byly běžné i prvky aktivního učení, heuristické výuky a individualizovaného pracovního tempa. Učitelky realizovaly vtipné metodické postupy a nápady. Z didaktického i psychologického hlediska byly velmi cenné prvky sociálních přístupů k učení. V hodinách panovala většinou pracovní atmosféra, čínorodý ruch nebyl na závadu kvality vzdělávání. Žáci projevovali dobré pracovní návyky. Množství a výběr informací splňovaly až na výjimky zásadu přiměřenosti, učivo bylo interpretováno věcně správně. Práce frontálního charakteru nepřevládala, někdy chyběla vnitřní diferenciací. Rezervy spočívaly v efektivitě zpětné vazby, jež většinou spočívala na kontrolní činnosti vyučujících. Také v úrovni názornosti se objevily zřetelné rozdíly. Některé hodiny byly založeny jen na pouhém zapojení dvou smyslů - zraku a sluchu, aniž by byl využit vztah k tvorbě praktických poznatků a dovedností, naopak v dalších hodinách byly začleněny nové poznatky do systému předchozích, navíc žáci se aktivně zapojili do procesu vzdělávání. V metodách a organizování výuky ve třídách prvního stupně existovaly mezi sledovanými hodinami největší odlišnosti. Žákům druhého stupně bylo učivo předkládáno věcně správně. Efektivní výuka plně zaměstnala i rychlejší žáky. Ve sledovaných hodinách sice převažovala frontální práce, nadějně však působilo zařazování prvků aktivního učení. Zobecněním výsledků příkladů, které žáci samostatně řešili s využitím již známých matematických metod, tak vznikaly nové poznatky. Do výuky byla zařazována i samostatná práce žáků - individuální i skupinová. Ve dvou hodinách byla výuka obsahově diferencovaná. V jedné z hodin se žáci učili pracovat s tabulkami a grafy. Některé hodiny ve vyšších ročnících se vyznačovaly aktualizací učiva, žáci aplikovali teoretické poznatky do praxe. Měli možnost přistupovat k řešení úloh alternativně. Hodina geometrie postrádala především větší názornost. Ve všech hodinách byl věnován dostatečný čas procvičování učiva. Ve sledované výuce nebyly využity žádné výukové programy pro osobní počítače, přestože škola některé vlastní. Naopak do hodin informatiky bylo zařazeno matematické učivo. Celkově byly organizace, metody a formy výuky hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Velmi dobrou úroveň měla motivace žáků. Učitelky prvního stupně využívaly všechny druhy motivace. Pestrost použitých metod práce, spád hodin, hravé formy, pozitivní povzbuzování, zapojení citové složky, vztahy k praxi a množství dalších jiných činitelů a postupů se odrazilo na přístupu žáků k práci a na jejich výsledcích. I přes převahu soutěživých forem nad kooperativními se právě tato kooperace spojená s prvky „učení někoho jiného“ (např. spolužáka) jevila jako nejúčinnější metoda. Ve vyšších ročnících byl částečně podceňován význam vstupní motivace a výuka začínala rychlým nástupem, tj. okamžitou prací, zpravidla opakovací či procvičovací matematickou rozvečkou. Zejména v první hodině vyučovacího dne klidný motivační úvod chyběl. V průběhu hodiny byli žáci často povzbuzováni, pozitivně hodnoceni, motivačně byly využity učivo i formy výuky. Učitelé si průběžně ověřovali

vhodnými metodami pochopení látky, pomáhali žákům při samostatném řešení úkolů. Hodnocení a klasifikace byly časté, frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách zabezpečuje dostatečnou informovanost rodičů o výsledcích vzdělávání v tomto předmětu. Ojedinele se objevily formální nedostatky (klasifikace s minusy apod.). V některých třídách prvního stupně učitelky využívají širší slovní hodnocení v průběhu klasifikačních období (měsíčně) i na příloze k vysvědčení. Je tak postihován vývoj jednotlivých žáků v předmětu nikoliv normativně, ale porovnáním s předchozími výkony. Obecně dobrá byla práce s chybou, učitelé ji ve fázi procvičování a opakování učiva nechápali jako negativní jev. Oblast motivace a hodnocení žáků byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V navštívených třídách panovala dobrá atmosféra. V hospitovaných hodinách byla respektována osobnost žáka, dohodnutá pravidla komunikace byla žáky akceptována. Úspěšně vyznívala snaha o rozvoj komunikativních dovedností (přiměřená terminologie, matematická symbolika, přesnost vyjadřování). Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem (pokud k ní byly vytvořeny vhodné podmínky) a mezi žáky a pedagogy měly velmi dobrou úroveň. Ve vztazích mezi učiteli a žáky nejsou vytvářeny bariéry, také v této oblasti byly zřetelné utvrzené správné návyky a vazby. V úrovni mluveného slova byly mezi jednotlivými učiteli rozdíly. Interakce a komunikace byly hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově měla výuka matematiky nadprůměrnou úroveň.

Fyzika, chemie

Předepsaná časová dotace obou předmětů je ve všech ročnících dodržena. Fyzice se vyučuje v 6. a 8. ročníku po jedné hodině týdně, v 7. a 9. ročníku má dvouhodinovou dotaci. Chemii jsou věnovány v obou ročnících vždy dvě hodiny v týdenním učebním plánu. V cyklu čtyřletého plánování (což představuje období školní docházky na druhém stupni) nebyly zaznamenány ani v jednom ze sledovaných předmětů žádné zásadní nedostatky. Výuka vychází z učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu, respektuje návaznost učiva a přizpůsobuje rozsah učiva přidělené časové dotaci. V předmětových komisích bylo dohodnuto a zpracováno členění tematických celků pro jednotlivé ročníky, které je závazné trvale pro všechny vyučující. Tento způsob dlouhodobého plánování je příkladný. Aktuální příprava zhlédnutých vyučovacích hodin byla v obou předmětech promyšlená, hodiny byly připraveny velmi dobře po stránce obsahové, materiální i metodické. Společná odpovědnost za žáky a úroveň jejich znalostí se projevily mj. i v pravidelné spolupráci mezi odborně a pedagogicky způsobilými učiteli a nekvalifikovanou učitelkou. Celková úroveň plánování byla hodnocena stupněm velmi dobrý.

Fyziku vyučují tři učitelé. Jen jeden splňuje obě podmínky způsobilosti, jedna učitelka má ukončené vysokoškolské vzdělání neučitelského směru, jeden učitel má pouze pedagogickou způsobilost pro výuku jiných předmětů ve třídách druhého stupně (matematika, základy průmyslové výroby). Chemii vyučuje jediná učitelka, která splňuje k výuce předmětu podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Vybavení kabinetu fyziky a žáků učebnicemi je dobré. Ve škole je zřízena odborná pracovní chemie a fyziky, v jejím sousedství se nachází také společný kabinet. V pracovní je k dispozici zpětný projektor. Škola vlastní částečné softwarové vybavení k výuce obou předmětů. Žáci užívají schválené učebnice a mají možnost pracovat s fyzikálními a chemickými tabulkami. Učitelé mají množství dalších učebnic a pracovních sešitů, z nichž mohou žákům kopírovat další pracovní a studijní materiály. K získávání informací využívají učitelé i žáci internet.

Pracovní odpovídá psychohygienickým zásadám. Výuka ve všech zhlédnutých hodinách byla

metodicky poměrně pestrá, některé praktické činnosti teoretickou náročností předmětů odlehčily. Tempo výuky respektovalo věkové kategorie žáků, bylo vždy přiměřené. Příznivě také působil vztah mezi učiteli a žáky, který byl bezkonfliktní a oboustranně vstřícný.

Podmínky výuky jsou celkově spíše nadprůměrné.

Organizace výuky obou předmětů byla promyšlená, učitelé práci žáků účelně řídili. Opakování učiva bylo zpravidla organizováno jako rozhovor mezi učitelem a žáky, jako diskuse k různým problémům. Otázky preferovaly porozumění učivu, byly kladeny tak, aby se žák musel vyjadřovat v širších odpovědích a souvislostech. Nová látka či látka k procvičování byla často doplňována demonstračním či žakovským pokusem. Demonstrační pokus, zařazený ve správné fázi, předcházel úvahám o jevu, který byl předmětem výkladu. Z pozorovaného jevu (v některých případech demonstrovaného různými způsoby) byl pod vedením učitelů jev vysvětlován, poznatek se vytvořil zobecněním pozorovaného. Učitelé si uvědomili význam a důležitost dostatečného prostoru pro aktivní učení a snažili se ho vytvářet. Přesto nebylo využito všech příležitostí k žakovským pokusům, které právě probírané učivo nabízelo (zejména ve fyzice). Dostatek času měli žáci na procvičení. Jednoduchými formami (výpočet úlohy, odvozením několika chemických vzorců apod.) si učitelé ověřili, do jaké míry bylo učivo žáky pochopeno a na zjištěnou úroveň ihned reagovali. Výuka měla po odborné, organizační i metodické stránce velmi dobrou úroveň.

V žádné ze sledovaných hodin nebyli žáci zkoušeni a klasifikováni, neboť se jednalo o vyučovací hodiny bezprostředně po jarních prázdninách. Hodnocení tedy probíhalo výhradně verbálně, výjimkou bylo sdělení klasifikace z prověrky učiva. Hodnocení bylo pozitivně laděné, podporovalo motivační účinek. Motivační prvky byly zaznamenány v úvodu i v průběhu vyučovací hodiny. Demotivující pro dívky byla daleko větší spolupráce učitele s chlapci. Vždy byl zdůrazněn význam učiva pro praktický život. Učitelé využívali zkušeností žáků z běžného života. Časový plán vyučovacích hodin většinou pamatoval na dostatečný prostor pro řádné ukončení výuky, na závěrečné shrnutí a hodnocení. Úroveň hodnocení a motivace byla velmi dobrá.

Ve sledovaných hodinách byli žáci aktivní, ukáznění. Prokázali dobré pracovní návyky, nebáli se klást dotazy, vyslovit názor či soud, udělat chybu. Při skupinové práci se vzájemně respektovali a doplňovali. Interakce a komunikace byly hodnoceny jako nadprůměrné.

Sledovaná výuka fyziky a chemie měla nadprůměrnou úroveň a byla celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Praktické činnosti, volitelný předmět - počítače

Výuka praktických činností byla hodnocena na prvním stupni, volitelný předmět počítače na druhém stupni školy. Technické práce, významná složka praktických činností, nebyly hodnoceny z důvodu pracovní neschopnosti učitele. Nabídka volitelných předmětů rozšiřuje tuto oblast ještě o předmět technické kreslení, důležitým obohacením je zájmová činnost (počítačová oblast). Časová dotace i obsahová náplň předmětů jsou v rámci možnosti přizpůsobeny podmínkám školy v souladu se schváleným učebním plánem a osnovami. Návaznost je zabezpečena personálním obsazením předmětů, dílčí nedostatky byly v opakování některých okruhů učiva nebo výrobků (převažující zaměření praktických činností na práci s papírem, textílem a přírodními materiály v 1. - 4. ročníku, obsahově stejná náplň předmětu počítače pro některé žáky 8. a 9. ročníku). Tematické plány měly rozdílnou úroveň, některé měly pracovní charakter, jiné vykazovaly znaky formálnosti. Příprava jednotlivých vyučovacích jednotek byla většinou pečlivá jak po stránce materiální, tak i metodické, rezervy spočívaly v přípravě diferencované práce s žáky různého stupněm kognitivních předpokladů (zejména

náročnost, rychlost). V plánování a přípravě byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Personální podmínky jsou na prvním stupni velmi dobré (75 % hodin je vyučováno učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí). Předmětu počítače vyučují tři učitelé - dva s pedagogickou způsobilostí, jeden bez odborné a pedagogické způsobilosti. Přesto byla odborná erudice učitelů na vysoké úrovni. Většina výuky praktických činností v 1. - 4. ročníku probíhá v kmenových třídách, dobře vybavených a esteticky působících. Kvalita počítačového vybavení je nadstandardní (hardware, software, připojení na internet), omezujícím je počet počítačových jednotek, eventuálně velikost počítačové pracovny.

Výuka většinou respektovala i psychohygienické zásady; charakter předmětu to přímo nabízí.

Podmínky výuky byly celkově velmi dobré.

Výuka měla vesměs praktické zaměření. Organizační pokyny byly jasné, v některých případech nebyl verbální projev učitele dostatečně doplněn zpětnou vazbou, vyšší názorností, využitím zapojení počítačů do sítě apod. Svým charakterem se hodiny v obou kategoriích odlišovaly - na prvním stupni šlo o individuální práci žáků s případnými prvky utváření interpersonálních vazeb, předmět počítače je objektivními okolnostmi (počtem počítačů a žáků) téměř vždy prací dvojic či trojic. Cíleně byly navozovány situace umožňující vyjádřit vlastní názor a úspěšně se uplatnit. Tempo práce bylo individuální, v případě výuky počítačů byla zřetelná aplikace učiva v praxi. Ve využití vyučovacího času byly mezi jednotlivými hodinami rozdíly dané objektivními příčinami (počítače) i organizací hodin. Formy, organizace a metody výuky odpovídaly konkrétním podmínkám a cílům vyučovacích jednotek, měly velmi dobrou úroveň.

Činnostní charakter, vhodné metodické postupy a samotné výsledky žákovské práce byly vhodnými motivačními činiteli. Všechny hodiny obsahovaly vstupní motivaci a i v jejich průběhu byli žáci povzbuzováni a aktivně zapojováni do činností. Případné korektury v průběhu výuky byly účinné. V hodnocení a klasifikaci převažoval pozitivní přístup. Motivace a hodnocení měly nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Interakce na prvním stupni byla vesměs cíleně zaměřena na utváření dobrých vztahů v třídním kolektivu (přátelství, spolupráci, předcházení konfliktům apod.). V předmětu počítače měla komunikace vyšší odbornou úroveň, kooperativní metody byly rovněž aplikovány. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. V interakci a komunikaci výrazně převažovala pozitiva.

Výuka praktických činností a volitelného předmětu počítače byla velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Průběh vzdělávání byl hodnocen v jedenácti předmětech 46 kontrolními hospitacemi. Všechny zhlédnuté hodiny byly hodnoceny v rozpětí mezi vynikajícími až průměrnými, jen dvě jako pouze vyhovující. Sledované předměty či bloky předmětů byly hodnoceny jako velmi dobré, pouze výuka cizích jazyků měla průměrnou úroveň. Celkově byla kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má vytvořen promyšlený a ucelený plánovací systém. První dlouhodobá koncepce vznikla už při jeho nástupu do funkce v roce 1991. Její hlavní záměry - např. otevřenost školy

směrem k veřejnosti, sounáležitost a spolupráce hlavních účastníků vzdělávání a výchovy (tj. žáků, učitelů, rodičů), zlepšení a modernizace podmínek vzdělávání (především zřízení půdní vestavby s několika třídami v roce 1996) a transformace vzdělávacího procesu byly postupně doplňovány o další priority. Tou byl např. vstup do právní subjektivity, realizovaný v roce 1993. Do nového konkurzu v roce 1998 byla na základě reflexe a analýzy předcházejícího období vypracována další, tentokrát střednědobá koncepce rozvoje školy do roku 2002. Ta vycházela především z analýzy slabých a silných míst jak v oblasti vzdělávací a výchovné, tak materiální. Mezi úspěchy této koncepce patří především smysluplné naplňování volného času žáků - zvláště úspěšná je činnost zájmových kroužků školního klubu, návštěva kulturních programů atd. Spolupráce s rodiči a prezentace školy na veřejnosti, důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, další zlepšování materiálně technických podmínek (za zmínku stojí otevření zmodernizované počítačové učebny s napojením na internet a prezentací školy na webových stránkách) či snaha o srovnávání kvality vzdělávání žáků pomocí testů (v posledních dvou letech např. Scio, předtím Kalibro) jsou dalšími prioritami této koncepce. Kladem je i integrace zdravotně postižených žáků. Mezi slabé stránky patří především nedostatečná spolupráce s některými rodiči, nedořešený interiér školy, ale i někdy vážnou vztah učitel-žák. Výbornou úroveň má i krátkodobé plánování - roční a další plány školy jsou nejen podrobně a kvalitně zpracovány, ale i realizovány. Pozitivem je prováděná sebereflexe vedení školy a pedagogických pracovníků, naposledy provedená v roce 2000, a fakt, že na koncepci a plánech se podílejí všichni pracovníci.

Plánování, vycházející vždy z analýzy a reálných možností, má vynikající úroveň.

Organizování

Vnitřní organizace, struktura školy a jejích součástí jsou rozpracovány v Organizačním řádu (základní část zpracována 1. září 1994, dodatky č. 1 a 2 k 1. září 1999, organizační schéma bylo aktualizováno k témuž datu).

Ředitel je statutárním orgánem, jmenováním do funkce byl pověřen jednat za školu jako oprávněná osoba. Jmenoval statutárního zástupce, kterého pověřil zejména provozními úkoly a přenesl na něj přímé řízení školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Organizační schéma určuje veškeré vztahy nadřízenosti a podřízenosti, je srozumitelné, jasné, organizační struktura umožňuje školu účinně řídit. Povinnosti konkrétních osob jsou stanoveny pracovními náplněmi (popisem práce).

Denní život školy je upraven Školním řádem a Vnitřním řádem školy, vydanými 31. srpna 2000. Jejich obsah odpovídá § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších úprav. Průběžně podléhají inovaci, jsou doplňovány v závislosti na vydávaných metodických pokynech MŠMT ČR. Byly prokazatelně projednány v pedagogické radě. Ve třídách, které slouží jako odborné pracovny, jsou vyvěšeny řady těchto pracoven a specifická bezpečnostní pravidla.

Zápis do prvního ročníku probíhá vždy v předepsaném období školního roku, termín je veřejně vyhlášen ve všech spádových obcích. Odklady povinné školní docházky ředitel provádí v souladu s § 34 odst. 2, zákona č. 29/1984 Sb., o základní školách, středních školách a vyšších odborných školách, ve znění pozdějších předpisů. Každé rozhodnutí je doloženo žádostí rodičů a vyjádřením předepsaného odborného pracoviště. K dodatečnému odkladu v průběhu posledních dvou let nedošlo. Na základě žádosti rodičů a po projednání v pedagogické radě rozhoduje ředitel o povolení 10. roku školní docházky za účelem získání úplného základního vzdělání. Patříčné doklady jsou přílohou rozhodnutí o uvolňování žáků z některých předmětů (úplné i částečné). Jedné žákyni byl povolen zvláštní způsob plnění školní docházky v zahraničí.

Organizace vyučování má tři úpravy, které se vymykají § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Přestávka po druhé vyučovací hodině je pouze patnáctiminutová, polední přestávka trvá 55 minut. Vzhledem k místním podmínkám ve školní jídelně je upravena organizace páté vyučovací hodiny; ve čtrnáctidenním cyklu je však vyučovací čas ve všech třídách dodržen. O schválení výjimky z výše jmenované vyhlášky byl požádán Školský úřad Kolín.

Škola organizuje pro žáky prvního stupně (po dohodě se zákonnými zástupci jednotlivých tříd) školu v přírodě a plavecký výcvik, lyžařské kurzy, školní výlety. Dokumentace k těmto aktivitám je ve škole uložena, byly splněny všechny podmínky, které stanovují příslušné doplňující předpisy. S pracovníky, kteří na školách v přírodě a při lyžařském výcviku vykonávají činnosti vychovatelů, uzavírá ředitel dohody o pracovní činnosti.

Základním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, jež je svolávána minimálně pětkrát ročně. Z jednání jsou pořizovány vypovídající zápisy a uloženo množství podkladových materiálů a analýz. Jiný poradní orgán ve škole nepracuje. Vedení školy se nepravidelně schází se zástupci tříd (4. - 9. ročník) a projednává s nimi zejména plánované mimoškolní akce. Metodické sdružení učitelek prvního stupně je poměrně funkční. Učitelé druhého stupně se sdružují ve třech předmětových komisích (jazyků, přírodovědných předmětů, humanitních předmětů), ale vzhledem k malému počtu učitelů ve škole se tento způsob organizace příliš neosvědčuje a vedení školy hledá jiné, účinnější cesty pro spolupráci. Přesto je např. v tvorbě časově-tematických plánů patrná účinná spolupráce.

Škola vede dokumentaci předepsanou § 38a již uvedeného zákona č. 29/1984 Sb. Veškerá dokumentace má velmi dobrou vypovídací hodnotu; drobně formální nedostatky jsou snadno odstranitelné. Vnitřní písemné materiály (nástroje operativního řízení), které vydává ředitel školy, mají vysokou obsahovou kvalitu a všechny formální náležitosti.

Ve vstupním prostoru jsou zveřejněny veškeré informace, které musí ředitel školy zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Všichni pracovníci školy mají ve sborovně přístup k potřebným informacím, vnitřním směrnícím, k některým legislativním předpisům a metodickým pokynům. Obsah zápisů z pedagogických rad svědčí o včasném a úplném předávání informací (od vedení k zaměstnancům i naopak). Z probíraných témat lze usoudit, že vedení školy bere v úvahu podněty a připomínky pracovníků, zvažuje je, oprávněným požadavkům se snaží vyhovět.

Při škole bylo ustaveno Sdružení rodičů a přátel školy, které bylo zaregistrováno jako občanské sdružení na MV ČR. Rada školy ve smyslu páté části zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, zřízena nebyla. Ředitel školy vydává v souladu s § 3 odst. 1 tohoto zákona výroční zprávu. Obsah Výroční zprávy o činnosti ve školním roce 1999/2000 a Výroční zprávy o hospodaření v roce 1999 odpovídá § 17e odst. 2 a 3 téhož zákona. Výroční zpráva má vysokou vypovídací hodnotu - obsahuje kromě povinných statistik doplňující komentáře, které mají částečně analytický charakter. Je konkrétním sebehodnotícím materiálem, který může být dobrým podkladem pro další plánování. Výroční zpráva byla prokazatelně projednána pedagogickou radou, předána všem zákonným adresátům, její kopie byla poskytnuta také všem obcím spádového obvodu.

Další informace o škole dostává veřejnost ve formě tištěné - každoročně jsou vydávány tzv. Informační listy, které obsahují nutná sdělení pro rodiče žáků školy. Široká je publikační činnost - články o školních aktivitách jsou uveřejňovány v místním zpravodaji Osečan (vydává Obecní úřad Velký Osek), v okresním periodiku Kolínský deník, v regionální příloze deníku MF DNES. Také žáci vydávají svůj školní občasník. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání jsou zákonným zástupcům žáků předávány průběžně zejména písemně (notýsky, žákovské knížky), na schůzkách rodičů s ředitelem školy a s třídními učiteli, zájemci si mohou

dohodnout individuální pohovory s ředitelem, třídními učiteli, vyučujícími, jedenkrát měsíčně je možné využít tzv. Dne otevřených dveří. V loňském školním roce se pořádala schůzka rodičů žáků se specifickými vývojovými poruchami učení (beseda s pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny Kolín), další schůzky organizuje výchovná poradkyně k volbě následného středoškolského vzdělávání pro vycházející žáky a jejich rodiče. Svými výsledky se žáci školy pravidelně prezentují na školní akademii v závěru školního roku.

Organizační uspořádání a informační systémy jsou funkční, operativní řízení a organizování výchovně vzdělávací činnosti školy má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedoucí pracovníci aplikují demokratický participativní styl řízení. Rovnoměrné je zaměření na lidi a na výsledky práce. V průběhu inspekce byla prokázána operativnost, řízení je pružné, účinné. Vedení školy je iniciátorem zavádění moderních forem a metod ve výchovně vzdělávacím procesu, vytváří podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Zřetelné jsou kroky k pozitivnímu vývoji vnitřního klimatu školy.

Na nadstandardní úrovni je podpora i realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Pro tuto oblast jsou stanoveny priority, osobnostní rozvoj učitelů je systematický, vychází z analýzy silných i slabých stránek školy, možností a případných nebezpečí. Využíváno je nabídek akreditovaných středisek v Praze, Hradci Králové, Nymburku a dalších. Pro ovlivňování celoživotního vzdělávání jsou ve škole zpracovány Pokyny pro vysílání na akce DVPP. Výčet akcí za poslední období (školní rok 1999/2000 a část roku 2000/2001) dokládá smysluplnost tohoto způsobu regulace. Systém vzdělávání je zaměřen i do budoucnosti, má i mezinárodní rozměr (např. účast v projektech ve Skotsku, připravovaný výjezd učitelky do Švédska). Sám ředitel školy se dlouhodobě účastní studia školského managementu. Doložitelné jsou zpětné vazby z těchto akcí – učitelé si navzájem předávají poznatky a informace, aplikace poznatků a zkušeností byla zřetelná i ve vyučovacím procesu. Pedagogové školy zpracovali v posledních letech několik zajímavých projektů (Mimoškolní zájmová činnost - systém Lego Dacta, Koncepce protidrogové prevence, Modernizace učebny výpočetní techniky, Návrh projektu Fotbalová škola).

Pro hodnocení kvality práce pracovníků jsou stanovena jasná vyhodnotitelná kritéria, která byla projednána s pracovníky školy i s odborovou organizací. Není v nich zahrnuta kvalita dlouhodobé přípravy učitelů na výuku, např. časově-tematické plány. Jiné podmínky jsou stanoveny pro udělování jednorázových odměn. Uplatnění těchto pravidel vede k diverzifikovanému rozdělování nadtarifních složek mezd, má návaznost na kontrolní činnost vedení školy. Také pro stanovení výše příplatku třídních učitelů jsou stanovena objektivizující kritéria. Demokratický styl vedení se promítá i do neformálního a účinného systému pomoci začínajícím učitelům.

Vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen jak ve směru k pedagogickým pracovníkům, tak i v oblasti provozních zaměstnanců a ekonomické agendy (škola má právní subjektivitu). Ředitel školy má zpracován Plán kontrolní činnosti ředitele školy a zástupce ředitele školy na školní rok 2000/2001. Součástí tohoto plánu jsou tři základní okruhy - hospitační kontrola výsledků vzdělávání a kontrola dokumentace. Kontrolní systém je funkční, do systému kontroly je začleněn i zástupce ředitele, který se významnou měrou podílí na hospitační činnosti a do jehož kompetence patří kontrola veškeré pedagogické dokumentace.

Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna v pravidelných intervalech. Kontrola časově-tematických plánů byla provedena nejen co do jejich faktické existence, ale ředitel školy se zabýval i jejich obsahem, aby byly v souladu s osnovami vzdělávacího programu Základní škola. Zjištěné nesrovnalosti byly přepracovány, jak dokládají zápisy z hospitací a kontrol. Práce metodických orgánů je ředitelem školy rovněž pravidelně sledována. K tomuto účelu využívá vedení školy osobní účasti na jejich jednání.

Hospitační činnost ředitele i jeho zástupce je dostačující jak počtem hospitovaných hodin, tak i rozložením do jednotlivých předmětů a tříd. Ředitel i jeho zástupce zaznamenávají jednotlivé hospitace (průběh hodin, závěry, opatření) i další kontroly do sešitů kontroly (pro každého pracovníka školy je veden zvláštní sešit). S těmito jednotlivými zápisy jsou učitelé seznamováni, což dokládají jejich podpisy.

Ekonomickou agendu v současné době vede škole odborná firma (placená služba) a také se na ní podílí sekretářka školy.

Dílčí analýza výsledků kontrol je prováděna operativně, při pohovorech s učiteli. Závěry a rozborů výsledků jsou řešeny i na pedagogických radách (viz zápisy).

Evaluační nástroje škola využívá. Již několik let se pravidelně zapojuje do testovacích programů Scio a Kalibro. Výsledky dosažené v jednotlivých zúčastněných třídách jsou na dobré úrovni - např. matematika 9 % nad celostátním průměrem. S výsledky těchto testů všichni zainteresovaní dále pracují. Oba vedoucí pracovníci pravidelně připravují své prověrky a testy v jednotlivých předmětech dle výše uvedeného plánu kontroly na školní rok.

Kontrolní mechanismy jsou celkově na vynikající úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy vychází z reálné koncepce a velmi dobře zpracovaných plánů. Organizační uspořádání školy je funkční, kvalita operativního řízení je příkladná. Informační systémy jsou propracované a velmi dobře fungují. Vedení a motivování pracovníků je efektivní, důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků, motivuje i diverzifikovaná výše osobního ohodnocení, zohledňující pedagogickou práci či mimoškolní aktivity. V kontrolní a hospitační činnosti převažují výrazná pozitiva. Všechny složky řízení jsou hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva školy o činnosti ve školním roce 1999/2000 a Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 1999
- podkladová inspekční dokumentace
- povinná dokumentace školy vedená podle § 38a odst. 1a) - k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (především Školní řád a Vnitřní řád školy)
- Organizační řád školy a Doplnky organizačního řádu

- koncepční a plánovací materiály vedení školy (Koncepce rozvoje školy pro období 1998 - 2002, Plán školy - školní rok 2000/2001, Roční plán školy - školní rok 2000/2001, Organizační zabezpečení školního roku 2000/2001)
- pracovní náplně ředitele, jeho zástupce a dalšího managementu školy (výchovný poradce, třídní učitelé, vedoucí metodických útvarů)
- plány metodických orgánů a časově-tematické plány vyučujících
- informace ředitele školy pro veřejnost, povinná ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- materiály ředitele školy (rozhodnutí o odkladech školní docházky pro školní roky 2000/2001 a 2001/2002 včetně podkladů, dokumentace k organizaci školy v přírodě ve školním roce 1999/2000, dokumentace k organizaci lyžařského výcvikového kurzu ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001, přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků aj.)
- hospitační záznamy vedení školy
- výsledky prováděných testů (především Scio a Kalibro)
- projekty pedagogických pracovníků školy (např. Koncepce protidrogové prevence aj.)
- Informační listy a další materiály, jimiž se škola prezentuje na veřejnosti
- vzorky žákovských prací
- hospitační záznamy školních inspektorů.

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

Prostorové a materiální podmínky školy zaznamenaly v posledních deseti letech výrazné zlepšení. Lepší se rovněž personální podmínky, především zásluhou studia a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Perspektivní je i věková skladba pedagogického sboru, v němž ale již tradičně výrazně převládají ženy.

Podmínky vzdělávání byly velmi dobré.

Průběh vzdělávání

V kvalitě výchovně vzdělávacího procesu nebyly zaznamenány výrazné rozdíly ve způsobu výuky mezi jednotlivými učiteli, předměty či bloky předmětů. Největší rezervy se projevily (zvláště ve vyučování cizích jazyků) v organizaci výuky, metodách a formách práce - frontální způsob výuky a příliš dominantní role vyučujících často převládaly nad efektivnějšími metodami a formami práce, které by umožňovaly žákovi významněji participovat na výuce. Další rezervy se projevily ve využití didaktických pomůcek, především počítačové a audiovizuální techniky.

Úroveň vzdělávání byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Řízení školy

Řídící činnost vychází především z důkladné analýzy situace, finančních a personálních možností a spolupráce se zřizovatelem. Tyto skutečnosti se odrážejí do reálných koncepcí a plánů, jež se většinou daří naplňovat. Do kvality řízení se promítá nejen desetiletá ředitelova zkušenost v této oblasti a jeho vzdělávání v oboru školského managementu, ale i dobrá práce jeho zástupce. Oba vedoucí pracovníci - ředitel i zástupce - jsou iniciátory transformačních procesů ve vzdělávání, zvláště dalšího vzdělávání učitelů, jež má nadstandardní úroveň. Oba preferují demokratický styl řízení a umožňují osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků.

Řízení školy je hodnoceno jako příkladné.

Při inspekční činnosti nebylo zaznamenáno žádné neefektivní hospodaření se státními finančními prostředky. Stejný závěr učinily pracovnice Školského úřadu Kolín, které dne 11. dubna 2000 konstatovaly, že kontrolou hospodaření se státními prostředky, přidělenými v roce 1999 dle zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně.

V porovnání s předchozí inspekcí nastal další kvalitativní posun směrem k vyšší úrovni především ve dvou oblastech - v kvalitě řízení a ve vybavení a modernizaci školy.

Po posouzení všech sledovaných oblastí je škola celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Mgr. František Kvasnička	.....
Členové týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	.....
	Mgr. Karel Kumstýř	.....
	Mgr. Pavel Skokan	.....

V Mladé Boleslavi dne 5. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. dubna 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Václav Kobera

.....

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
--------------	---

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OkÚ Kolín, referát školství	2001-04-27	034 47/01-2161
Obec Velký Osek	2001-04-27	034 48/01-2161

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.